

УДК 658.14

Фінансове забезпечення сталого економічного зростання підприємства

Азаренкова Галина Михайлівна,
доктор економічних наук, професор,
заступник директора з наукової роботи та міжнародних зв'язків
Харківського інституту
ДВНЗ «Університет банківської справи»;
e-mail: azarenkova@khibs.edu.ua

Семенова Марія Віталіївна,
магістр
Харківського інституту
ДВНЗ «Університет банківської справи»;
e-mail: mania1508@mail.ru

Анотація. Розкрито сутність фінансового забезпечення сталого економічного зростання підприємства. Визначено фактори економічного зростання. Зазначено, що одним з основних показників ефективності і стабільності функціонування підприємства є його фінансова стійкість. Обґрунтовано шляхи виходу підприємства із кризового стану. Розглянуто шляхи забезпечення сталого економічного зростання і шляхи оздоровлення неспроможних підприємств (банкрутів). Зокрема, зазначено, що забезпечити фінансову стійкість у довгостроковій перспективі та досягти поставлених цілей розвитку можна шляхом удосконалення організації роботи підприємства.

Ключові слова: економічне зростання, фінансовий стан, криза, підприємство, фінансова стійкість.

Формул: 0; рис.: 1; табл.: 0; бібл.: 6.

Financial providing of permanent economy growing of enterprise

Azarenkova Galina,
Doctor of Economics, Professor,
Deputy of Director from the Advanced Study
and International Connections
Kharkiv Institute of BU;
e-mail: azarenkova@khibs.edu.ua

Semenova Maria,
Master's Degree
Kharkiv Institute of BU;
e-mail: mania1508@mail.ru

Abstract. Essence of the financial providing of the permanent economy growing of enterprise is in-process exposed. The factors of the economy growing are certain. It is marked that one of basic indexes of efficiency and stability of functioning of enterprise is him financial firmness. The ways of exit of enterprise are reasonable from the crisis state. The ways of providing of the permanent economy growing and ways of making healthy of helpless enterprises (went bankrupt) are considered. In particular, it is marked that to provide financial firmness in a long-term prospect and attaining the put aims of development is possible by the improvement of organization of work of enterprise.

Keywords: economy growing, financial state, crisis, enterprise, financial firmness.

Formulas: 0; fig.: 1; tabl.: 0; bibl.: 6.

Финансовое обеспечение устойчивого экономического роста предприятия

Азаренкова Галина Михайловна,
доктор экономических наук, профессор,
заместитель директора по научной работе и международным связям
Харьковского института УБД
e-mail: azarenkova@khibs.edu.ua

Семенова Мария Витальевна,
магистр
Харьковского института УБД;
e-mail: mania1508@mail.ru

Аннотация. Раскрыта сущность финансового обеспечения устойчивого экономического роста предприятия. Определены факторы экономического роста. Указано, что одним из основных показателей эффективности и стабильности функционирования предприятия является его финансовая устойчивость. Обоснованы пути выхода предприятия из кризисного состояния. Рассмотрены пути обеспечения постоянного экономического роста и пути оздоровления несостоятельных предприятий (банкротов). В частности, отмечено, что обеспечить финансовую устойчивость в долгосрочной перспективе и достичь поставленных целей развития можно путем совершенствования организации работы предприятия.

Ключевые слова: экономический рост, финансовое состояние, кризис, предприятие, финансовая устойчивость. Формул: 0; рис.: 1; табл.: 0; библи.: 6.

Вступ. Проблема банкротства підприємств у наш час є дуже актуальною, бо в Україні кількість неплатоспроможних підприємств неухильно зростає. Для України брак ліквідності більшої частини виробничих підприємств пояснюється структурно-технічними диспропорціями, залишеними нам у спадок колишньою плановою системою, а також діями сучасних державних органів управління і ніяк не пов'язана з реальною ефективністю й соціально-економічною значущістю відповідних виробництв.

Аналіз досліджень і постановка завдання. Активні дослідження у сфері забезпечення сталого економічного зростання почалися недавно. Серед вітчизняних і зарубіжних науковців, що пильно розглядали у своїх працях цю проблему, можна виділити таких як: Г. М. Азаренкова, А. Е. Ананченко, О. В. Мозенков, Л. О. Лігоненко, М. А. Коваленко, П. Самуельсон.

Упровадження пропозицій і рекомендацій, наведених у статті, дозволить поліпшити роботу підприємств у кризовому становищі. Це, у свою чергу, надасть можливість організувати діяльність підприємства згідно з цілісною системою управління економічним зростанням підприємств.

Результати досліджень. Фінансовий стан підприємства значною мірою залежить від раціональності формування джерел фінансування, тобто від того, які кошти має підприємство у своєму розпорядженні, кому підприємство зобов'язане за ці кошти і куди вони вкладені.

Виділяють такі основні ознаки класифікації видів фінансування:

- а) форма залученого капіталу;
- б) походження капіталу;
- в) правове становище капіталовласників (форма власності).

За формою залученого капіталу розрізняють:

- а) кошти;
- б) майнові внески.

За походженням капіталу:

- а) фінансування, здійснюване із внутрішніх джерел;
- б) фінансування із зовнішніх джерел.

За правовим становищем капіталовласників:

- а) фінансування за рахунок власного капіталу;
- б) фінансування за рахунок позикового капіталу.

Як джерела довгострокового фінансування, крім кредитів банку і фінансових компаній, можуть використовуватися:

- а) заставні, видані у формі простих векселів;
- б) облігації, які випускають у формі довгострокових зобов'язань;
- в) акції [5].

Крім короткострокових джерел формування капіталу, для фінансування підприємства використовуються:

- а) кредити фінансових компаній, які надаються за умови наявності забезпечення й за більш високою процентною ставкою, ніж банківський кредит;
- б) комерційні папери – короткострокові незабезпечені векселі, випсані суб'єктом господарювання з хорошою репутацією;
- в) продаж дебіторських заборгованостей (факторинг);
- г) лізинг [4].

Оцінювання платоспроможності підприємства, перспектив його розвитку, рівня рентабельності проводять і фондові біржі, які купують і продають акції та облігації підприємства з метою одержання прибутку у формі курсової різниці. Відомо, що ціна на акції та облігації залежить від перспектив діяльності акціонерних підприємств.

Таким чином, щоб прийняти правильне управлінське рішення, сформувані імідж, якого вимагає ринок, варто виробити нові підходи до управління та організації процесу виробництва, а саме – уміти аналізувати теперішній фінансовий стан і прогнозувати його на майбутнє.

Економічне зростання визначається низкою факторів. Широкого розповсюдження набула теорія трьох факторів виробництва, родоначальником якої був Ж. Б. Сей [4], яка стверджує, що у створенні вартості продукту беруть участь праця, земля і капітал.

Пізніше трактування виробничих факторів отримало глибше і ширше тлумачення. До них зазвичай відносять:

- а) працю;
- б) землю;
- в) капітал;
- г) підприємницьку спроможність.

Фактично це вже відомі нам фактори виробництва, вони ж – економічні ресурси, але називаються економічними факторами зростання у зв'язку з тим, що при розгляді економічного зростання їх аналізують під дещо іншим кутом.

Фактори економічного зростання взаємозалежні й взаємообумовлені. Так, праця вельми продуктивна, якщо робітник використовує сучасне обладнання й матеріали під керівництвом успішного підприємця в умовах добре працюючого того чи іншого фактору економічного зростання. Більш того, усі ці великі фактори є комплексними, складаються з менших елементів, унаслідок чого фактори можна перегруповувати [2].

Фінансова стійкість підприємства є однією з найважливіших характеристик фінансового стану під-

приємства. Вона пов'язана з рівнем залежності від кредиторів та інвесторів і характеризується співвідношенням власних і залучених коштів. Цей показник дає загальну оцінку фінансової стійкості. У світовій і вітчизняній обліково-аналітичній практиці розроблено систему показників, що характеризують фінансову стабільність підприємства. Ці показники поділяють на два класи [1].

До першого класу відносять показники зі встановленими нормативними значеннями (усі перелічені показники ліквідності та платоспроможності); до другого класу – показники без установлених нормативних значень (показники рентабельності, ефективності управління, ділової активності). Саме за цими показниками і визначалась фінансова стійкість аграрного підприємства ТОВ «Чернечина».

Основною проблемою агропромислового сектору є брак власних грошових коштів для відтворення матеріально-технічних засобів, єдиний варіант розв'язання цієї проблеми – залучення кредитних ресурсів. При цьому виникає потреба оцінювання фінансового стану підприємства і проведення аналізу його діяльності [6].

На фінансову стійкість підприємства впливає ціла низка чинників. З метою управління окремими з них, посилення чи послаблення їхнього впливу на фінансову стійкість підприємства їх можна об'єднати у групи залежно від рівня виникнення і ступеня значущості (рис.).

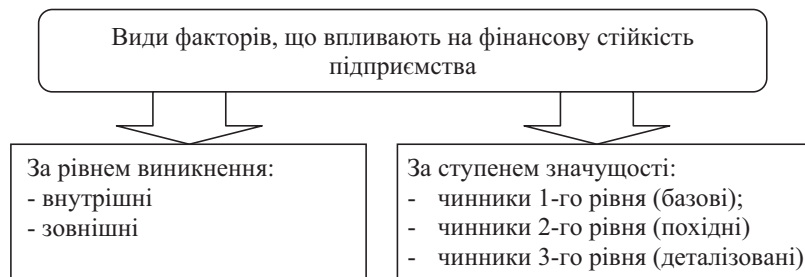

Рис. Види факторів, що впливають на фінансову стійкість підприємства

Джерело. [2].

Оскільки з різних причин виникають чинники, що впливають на фінансову стійкість, то при виборі методів управління ними треба це врахувати. Якщо зовнішні чинники, що впливають на фінансову стійкість, викликані дією об'єктивних економічних законів і майже не залежать від діяльності підприємства, то внутрішнім чинникам притаманний високий ступінь керованості, а характер їх зміни, головним чином, залежить від організації роботи самого підприємства.

Висновки. Таким чином, за результатом проведеної роботи, щоб прийняти правильне управлінське рішення, сформувати імідж, якого вимагає ринок, по-

трібно виробити нові підходи до управління та організації процесу виробництва, а саме – уміти аналізувати теперішній фінансовий стан і прогнозувати його на майбутнє.

Одним з основних показників ефективності і стабільності функціонування підприємства є фінансова стійкість, яка залежить від факторів внутрішнього і зовнішнього впливу. Ураховуючи сучасні умови на ринку, підприємствам варто забезпечити фінансову стійкість не лише на даному етапі, а й на довгострокову перспективу свого розвитку, для пошуку шляхів досягнення поставлених цілей.

Список використаної літератури

1. Азаренкова Г. М. Ліквідність та платоспроможність як показники ефективності фінансового менеджменту підприємства / [Г. М. Азаренкова, Н. О. Пономаренко, В. О. Чепраков] // Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2006. – Вип. 215 : у 4 т. – Т. III. – С. 732–738.
2. Акофф Р. Л. Планування майбутнього корпорації / Р. Л. Акофф ; пер. з англ. за ред. В. І. Данілова-Данільяна. – Дніпропетровськ : Баланс Бизнес Букс, 2013. – XLIII. – 265 с.

3. Бурий С. А. Антикризове управління та управлінські рішення – проблеми підприємств малого бізнесу / С. А. Бурий, Д. С. Мацеха. – Хмельницький : Триада-М, 2013. – 93 с.
4. Дієсперова С. О. Збалансована система показників як інструмент стратегічного управління підприємством [Електронний ресурс] / С. О. Дієсперова // Управління розвитком. – 2013. – № 21. – С. 26–29. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uproz_2013_21_12.pdf.
5. Носирев О. О. Фактори економічного зростання регіонів України [Електронний ресурс] / О. О. Носирев // Вісник Національного технічного університету «ХПІ». – Режим доступу : <http://www.kpi.kharkov.ua/archive/MicroCAD/2014/S23/ФАКТОРИ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.pdf>.
6. Шморгун Ю. В. Кредитування як основний фактор економічного зростання / Ю. В. Шморгун, С. В. Онікієнко // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2011. – № 1 (10). – С. 332.

References

1. Azarenkova, G. M., Ponomarenko, N. O., Cheprakov, V. O. (2006). Likvidnist ta platospromozhnist yak pokazniki efektyvnosti finansovogo menedzhmentu pidpriemstva [Liquidity and solvency indexes of efficiency of financial management of enterprise]. *Economy : problems of the theory and practice*, 3 (215), 732–738
2. Akoff, R. L. (2013). Planuvannya maybutnogo korporatsiyi [Planning future of corporation]. (V. I. Danilov-Danilyan, Trans). Dnipropetrovsk : Balans Biznes Buks.
3. Buriy, S. A., Matseha, D. S. (2013). Antikrizove upravlinnya ta upravlinski rishennya – problemi pidpriemstv malogo biznesu [A management and administrative decisions on prevention of crisis are problems of enterprises of small business]. Hmelnytskyi : Triada-M.
4. Diesperova, S. O. (2013). Zbalansovana sistema pokaznikov yak Instrument strategichnogo upravlinnya pidpriemstvom [Balanced system of indexes as instrument of strategic management the enterprise]. *Development Management*, 21, 26–29. Available at : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uproz_2013_21_12.pdf.
5. Nosirev, O. O. (2014). Faktori ekonomichnogo zrostannya regioniv Ukrayini [Factors of the economy growing of regions of Ukraine]. *Proceedings of the National Technical University «KPI»*. Available at : <http://www.kpi.kharkov.ua/archive/MicroCAD/2014/S23/ФАКТОРИ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.pdf>.
6. Shmorgun, Yu. V., Onikienko, S. V. (2011). Kredituvannya ya osnovniy faktor ekonomichnogo zrostannya [Crediting as basic factor of the economy growing]. *The financial and credit activities: problems of theory and practice*, 1 (10), 332.